

3304

פרוטוקול מס' 3/7

מישיבת וועדת הכלכלה

ביום ג', כ' בכסלו תשי"ח - 2.12.58 בשעה 11.00

ב. אבניאל - יו"ר מ. אולמרט מ. אונג ע. פייכילוב י. אלון ש. בז'רנו ש. לורנץ י. ניצני ש. פרלשטיין מ. כסיס ש. שורש ג. שוקן א. תלמי	<u>חברי הוועדה:</u>	<u>נכח:</u>

מוזמנים:
 היועץ המשפטי ח. כהן
 ד"ר פישלר - מנהל חברת הנוטנים הישראלית
 מר גוטבלד - היועץ המשפטי של מש. החקלאות

סדר-היום:
 המשך הדיון בחוק המועצה לגידול
 אגוזי אדמה ושייווקם, תשי"ח-1958.

היו"ר ב. אבניאל: אנני פותח את הישיבה.

אני מקדם בברכה את היועץ המשפטי שהסכים להיענות לבקשתנו ולהאיר את עינינו בנקודה אחת הסתומה לנו.

אך קודם - מספר הודעות:

(א) בזמנו נתמנתה וועדה לטיפול בשאלת הסוחרים בהרכב חברי הוועדה: אלמוגי, ניצני, פרלשטיין, שוקן, תלמי ואנכי. זה שלשה שבועות שלא כנסנו את הוועדה כי בינתיים בפגשתי פעמים מספר עם נציגי הסוחרים ולחצתי עליהם להכין הצעה בכתב. רק אמש קבלתי מחבר המנסת פרלשטיין הצעה בכתב הכוללת חמשה סעיפים. התקשרתי עם שר המסחר והתעשייה, וישיבת וועדה זו נקבעה ליום ג' או ד' הבא בהשתתפות שר המסחר והתעשייה.

(ב) ב-21.12 הוזמנו על ידי חברת האסלג לערוך ביקור במפעל ים-המלח ובסניבה. המעוניין להשתתף - יירשם.

(ג) הנני מבקש מחברי הוועדה לנסות להעלות סיכומים והצעות בקשר עם הסיור האחרון שערכנו באזורי הפיתוח התעשייתי בדרום. על בסיס סיכומים והצעות אלה נוכל לקיים ישיבה בהשתתפות כל הנציגים והגורמים הממשלתיים הנוגעים בדבר.

אני רוצה להביע את תודתי לחבר הוועדה שורש שהואיל לנהל את הישיבה בפעם הקודמת. בגלל הועידה נאלצתי להיעדר מן הישיבה זו הפעם הראשונה.

אני מבין כי השאלה שלשמה הטרחנו את היועץ המשפטי היתה לגבי סעיף 10(5)(4) האומר: "הורשע בדיון על עבירה, הפוסלת אותו, לדעת השרים, להיות חבר המועצה". השאלה כאן היא: מה הן העבירות הפוסלות אדם להיות חבר המועצה? האם גם עבירה קלה ביותר?

ד. אונא: לדעתי מתאימה כאן יותר ההגדרה האומרת: עברה פלילית שיש בה משום קלון.

היועץ המשפטי ח. כהן: קודם כל רוצה אני לשבח את מזכיר וועדת הכלכלה על תוכן המכתב שכתב לי בהזמין אותי לבוא לישיבת הוועדה.

אני רגיל לקבל הזמנות. לרוב הן סתמיות. ואיני יודע מראש מה רוצים לשמוע ממני. הפעם קבלתי הצעה מפורטת ביותר, כשכל השינויים המפורטים מצויינים, ויכולתי על כן לברר תחילה את הבעיה ולבוא אליכם מוכן כדבעי. אני מודה על כן על תשומת הלב.

ועתה לשאלה הנידונה. כפי שאמר חבר הוועדה אונא ובצדק, בחוקים רבים מופיע הפסוק "הורשע על עבירה שיש עמה קלון" או כבחוק שרות המדינה שעומדים להניחו על שולחן הכנסת "עבירות הרשעה שיש בהן קלון". אולם פה הכוונה להקל ולא להחמיר. תיתכן עבירה שיש עמה קלון, ובכל זאת אין היא פוסלת אדם מלהיות חבר במועצה לשיווק אגוזי אדמה, מה שאין כן לגבי עובד מדינה. לדוגמה, עבירה של ביגמיה, היינו עבירה שיש עמה קלון, ובכל זאת חושבני שמותר לביגמיסט להיות חבר במועצה לשיווק אגוזי אדמה.

הייתי מצדד בנוסח האומר "עבירה שיש עמה קלון" פשוט לשם אחידות, כי נוסח זה מופיע ברוב החוקים. אם כי אין כאן מקום בעצם להחמרה, הרי לשם אחידות החקיקה יש להשאיר נוסח זה ולא לפתוח פתח לתחיקות אחרות.

קיימת כבר יודיקטורה שלמה על פירוש המונח "קלון" ועל עבירות שאין עמן קלון. יש למשל עבירות שאילולא האיסור לא היו בבחינת עבירות כמול למשל כל אותן העבירות הפיסקליות: מסים, ועוד, אך יש עבירות שהן מטבע בריאתן פליליות, ואלה הן אותן עבירות שיש עמן קלון.

א. תלמי: לאחר ששמעתי את דברי היועץ המשפטי אני רוצה לעודד שאלה: מטבע הדברים שהמועצה לשיווק אגוזי אדמה תעסוק בעניינים פיסקאליים, וגם אם אומר היועץ המשפטי, שאין הכוונה לעבירות פיסקליות, כי אין בהן משום קלון, הרי יש לבדוק כל דבר לפי נושאו. הנושא כאן הוא: כספים, מסחר, רווחים, חשבונות.

היועץ המשפטי ח. כהן: כשהשתמשתי במונח של עבירה פיסקאלית כנראה הכללתי יתר על המידה. אדם המזייף דו"ח של מס הכנסה לא רק שהוא עובר עבירה שיש עמה קלון, אלא ממש עבירה פלילית, כי זיוף הוא עבירה פלילית. לא כן אדם שאינו משלם מס קנייה בשעת המכירה, כי אולי לא באו לגבות מסנו. נכון שהוא עבר עבירה, אך אי-התשלום אינו מהווה עבירה שיש עמה קלון.

היו"ר ג. אבניאל: דומני כי על דעת הוועדה כולה אפשר לסכם את סעיף 10(ג)(ד) כך: "הורשע בדיון על עבירה שיש עמה קלון". כל השאר מיותר ויימחק.

נוסח סעיף 10(ג)(4) האומר: "הורשע בדיון על עבירה שיש עמה קלון" - ג ת ק ג ל

ע. איכילוב: בהזדמנות זו אני רוצה לשאול את היועץ המשפטי בקשר לסעיף 10(ג)(3) האומר: "פשט את הרגל או נתמנה עליו כונס נכסים מטעם בית המשפט". לדעתי יש להבחין כאן בין שני סוגים של פושטי רגל: בין אלה שלא פעלו כהוגן לבין אלה שמזלם היה בישי.

היועץ המשפטי ח. כהן: בצדק את שלא בצדק אומרת המסורת התקשורתית, כל מי שהוכרז על ידי ברת המשפט לפושט רגל נדבק בן גם שם מפורי. לא רק בש-מזל גדם לכה, כן יכול אדם להסתדר עם נושין מבלי שהנושים יכריזו עליו כעל פושט רגל. דווקא אצלנו נזהרים מהליכי פשיטת רגל יותר משבארצות אחרות; דווקא אצלנו, אם נצושה בבר רץ לבית המשפט, הרי יש להניח כי כלו כל הקיצין גם מבחינה מוסרית.

ש. לורנץ: כאן כתוב: ושארם השרים להעביר, מכהונתו נציג ציבור, האם אין זה מקובל בדרך כלל לפסול אדם שעבר עבירה שיש עמה קלון מלכהן במשרה צבורית?

היועץ המשפטי ח. כהן: יש חוקים כאלה נוש אחים, אתן דוגמות ויכולים חברי הוועדה לבחור לאיזה סג לשייך את חברי המועצה הזאת. אורך-דין שהורשע בעבירה שיש עמה קלון אינו פסול אוטומטית מלהמשיך במקצועו, אלא אם המועצה המשפטית פסקה על כך; המועצה המשפטית והיא בלבד יכולה לפסול אדם, לשלול ממנו את רשיונו לצמיתות, לתקופה מסוימת או שלא לפסול כלל.

מצד שני עומד עובד המדינה, לדוגמה, אדם שנתקבל כחבר הרשות המקומית והוא הורשע בעבירה שיש עמה קלון, הנו פסול מלכהן במועצה המקומית.

אם הורשע שופט בעבירה שיש עמה קלון, הרי מעבירים אותו מכהונתו. אך לא דומה שופט לחבר המועצה לגידול אגוזי אדמה.

ש. לורנץ: יש הבדל בין שלולת רשיונו, בין נטילת כל פרנסתו של האדם לבין עובד צבור, לדעתי, אם הורשע אדם בעבירה שיש עמה קלון הנו פסול מלשמש בכהונה צבורית.

ש. שורש: בענין זה אין מקום להחמיר. יש להשאיר את המלה "רשאי".

ע. איכילוב: אם השתמשו השרים בממנותם ובדשותם ופסלו את האדם - האם יוכל האיש לפנות לבג"צ?

היועץ המשפטי ח. כהן: כן.

ע. איכילוב: האם המדובר בעבירות מיום קום המדינה או מיום חקיקת החוק?

היועץ המשפטי ח. כהן: ברור שלא מיום קום המדינה ולא מימי המנדט.

היו"ר ב. אבניאל: אצביע בענין "רשאי" נגד "חייב".

ה צ ב ע ה
=====

בעד השאלת הנוסח הקיים בסעיף 10 בענין "רשאים" - רוב
ב ג ד
1 -

ההצעה להשאיר את הנוסח הקיים בענין "רשאים" - ב ת ק ב ל ה.
רשות להסתייגות לחבר הכנסת לורנץ.

היו"ר ב. אבניאל: אני מבין כי עלינו לחזור לסעיף (1).

א. תלמי: כבר הצבענו על כך.

היו"ר ב. אבניאל: אם כך, הרי אני מצטרף להסתייגותם של של חבר הכנסת שוקן ובז'רנו.

סעיף (1) - הסתייגות לחברי הכנסת: שוקן, בז'רנו

סיימנו איפוא את ההצבעה בכל סעיפי המסמך של סעיף 10.

היו"ר ב. אבניאל:

אנו חוזקים לסעיף 8.

סעיף 8
=====

אני מבין שהיתה כבר הצבעה בסעיף זה, אלא שהוחלט לאפשר לחבר הוועדה לבקש רביזיה על ההחלטה. השאלה היא: האם יש מי שמעוניין ברביזיה זו?

היו"ר ב. אבניאל:

אני מבקש רביזיה.

ס. אולמרט:

אני רוצה להציע הצעת-תיקון בתקווה שכולנו נתאחד עליה: מספר חברי המועצה יהיה 20 ולא 19 כפי שהוחלט בישיבה הקודמת, בהרכב: 10 נציגי הייצרנים, 5 נציגי המשווקים ו-5 נציגי הממשלה. בתוך 10 נציגי הייצרנים יהיה גם נציג לסוכנות היהודית. דומני כי הרכב זה יענה על כל הצרכים ועל כל המשאלות.

ש. שורש:

אני מוכן להצטרף להצעה זו בתיקון אחד: נציג הסוכנות היהודית יהיה על חשבון חלקם של המגדלים. הגיוני יותר שהסוכנות והממשלה יהיו מיוצגים בקבוצה אחת. באם תתקבל הצעתו של חבר הכנסת שוקן אני מוכן לזוטר על הסתייגותי.

ג. שוקן:

ס. אולמרט:

גם אני.

היו"ר ב. אבניאל:

לדעתי נותנת הוועדה משקל יתר לחשיבות המגדלים בהרכב המוצעה. דומני כי תפקיד הייצואנים במועצה זו חשוב מתפקיד המגדלים. אין לי הצעה, אך איני משוכנע, שמשרתים אנו כראוי את אינטרס המגדלים על ידי כך שמקטינים אנו את השפעת המשווקים. זו מועצה לשיווק ולא לגידול.

ש. בז'רנו:

לא נראית לי הצעת חבר הכנסת שוקן. לעתים קרובות יש ניגוד בין גישתה של הסוכנות היהודית לבין גישת הממשלה. המחלקה להתיישבות מייצגת את האינטרסים של ההתיישבות החדשה, כי בשנים הראשונות נתונה התיישבות החדשה לטיפול של הסוכנות, מה שאין כן הממשלה.

ש. שורש:

אני מתנגד לדברי חבר הכנסת בז'רנו. רק אתמול דברתי עם משווק גדול מתל-אביב, והוא אמר לי, כי לדעת המשווקים יש להגדיל את אחוז השתתפותם של המגדלים.

ס. אולמרט:

ניגש להצבעה.

היו"ר ב. אבניאל:

(א) הצעת ח"כ שוקן האומרת: הרכב המועצה יהיה: 50% - מגדלים, 25% - משווקים ו-25% ממשלה (כולל נציג הסוכנות).

(ב) הצעת ח"כ שורש אומרת: הרכב המועצה יהיה: 50% מגדלים (כולל נציג הסוכנות), 25% - משווקים ו-25% ממשלה.

הצבעה

- בעד הצעת חבר הכנסת שוקן - 7
- בעד הצעת חבר הכנסת שורש - 5

הצעת חבר הכנסת שוקן - ג ת ק ב ל ה.

מ. אולמרט: בעצה שניה שהתעוררה בסעיף זה היא בעיית היציגים. אני מציע למחוק את המלה הזאת גם לגבי המשווקים וגם לגבי המגדלים ולקבוע, כי יציגותו של ארגון נקבעת בסידה והוא מאגד בתוכו 2% או 2.5%.

היו"ר ב. אבנאל: צודק חבר הכנסת אולמרט. יש להבטיח גם את זכות המיעוט. אני הייתי מציע להוסיף: "ובלבד שגם למעוט אשר אינו יציג יהיה נציג אחד במועצה".

ש. שורש: לדעת הנוסח המוצע הוא הטוב ביותר. השר הממונה ישקול את הדברים מבחינה צבורית.

ד"ר פישלר: הצעת החוק עונה על הבעיה שעורר חבר הכנסת אולמרט. אין ענף הבוטנים פועל בחלל ריק. כבר היום יש גופים מגובשים וידועים, בחברת הבוטנים הישראלית יש שני גופים עיקריים המתחלקים לתת-גושים: הסקטור הפרטי והסקטור ההסתדרותי. כל הסוחרים הפרטיים מגובשים בחלק של הסקטור הפרטי, ואין איפוא צורך להגן על מיעוטים שאינם קיימים.

מ. אונג: אם יש באמת משווקים קטנים הרי נכונה הצעתו של היו"ר. בל נמצע ממגדלים חדשים מלהופיע בשוק. עלינו לעשות הכל כדי להרבות מגדלים בשטח זה ואל נצר צעדיהם.

א. תלמי: לא יתכן שלא לקבוע צנזוס גם לגבי המשווקים. הצעת אומרת: המועצה תקבע את הצנזוס גם

לגבי המשווקים.
ע. איכילוב: בישיבה הקודמת החלטנו בדבר חובת השרים לפנות לארגוני המגדלים והמשווקים לפני בסעיף (א) אני מוכן למחוק "יציגים" ו"לדעת השרים", ובזה אגה הולך לקראת הצעתו של חבר הכנסת אולמרט.
בסעיף (ב) אני תומך בהצעתו של חבר הכנסת שורש.

מ. אולמרט: מבחינה משפטית "יציג" הוא מושג רחב ונתון לשיקולו של השר. אינני רוצה לחסום בעד חופש ההתאגדות והשווק של גוף חדש הרוצה להתארגן במסגרת חדשה.

על כן אני מצטרף להצעת היו"ר המנסה להבטיח נציגות גם למיעוט.
היו"ר ב. אבנאל: לפנינו שתי הצעות:

(א) הצעת החוק; (ב) הצעת החוק בתוספת המלים "ובלבד שאחד לפחות ימונה על ידי השר מן המיעוט שאינו יציג".
(ג) כן ישנה הצעת חבר הוועדה איכילוב המבקש למחוק את המלים "לדעת השרים" ו"יציגים".

ה צ ב ע ה

הצעת החוק כפי שהיא - לא נתקבלה

בסעיף (א) נתקבלה הצעת ח"כ איכילוב האומרת: נציגי הציבור יתמנו על ידי השרים מתוך רשימות שיוגשו לשרים, לפי דרישתם על ידי ארגוני המגדלים ועל ידי גופים מסחריים של מרבית אגוזי אדמה לצרכי שיווק. א.

(הסתגלות לחבר הכנסת שורש).

ועתה לסעיף (ב).

סעיף (ב) כהצעת הממשלה - נ ת ק ב' ל.

(הסתייגות לח"כ אונזא, אבניאל ואולמרט).

סעיף 11

=====

ע. איינזלוב:

לסעיף א. אני מבקש למחוק את המלים "ובהם שני נציגי הממשלה". לא יתכן לזמן 15 אנשי מועצה ולפזר ישיבה בגלל אי-בזכותם של שניים מהאנשים הנציגי הממשלה. על הממשלה לדאוג להשתתפות נציגיה ואין לזלזל ביותר חברי המועצה.

לסעיף ב. למען הטעם הטוב אני מציע נוסח אחר: ובהעדרם ינהל את הישיבה אחד מנציגי הממשלה שיהיה בזוכה.

לסעיף ד. לא רק לפי החלטת יושב ראש הישיבה, אלא לפי בקשת חבר מועצה יכולה ההחלטה להידחות לא ל-14 יום, אלא לשבע ימים.

א. תלמי:

מתברר מקריאת הסעיף, כי העדר חברי הממשלה מהישיבות עלול להשבית את עבודת המועצה. הצעתי היא: לא זו היתה הכוונה.

מניין חוקי בישיבות המועצה - מאזינת חבריה.

סעיף ד' יש למחוק. הוא מיותר.

ס. אריא:

אפשר בסעיף א' להשאיר את העניין הזה של שני נציגי ממשלה, כי ניתן להניח, שמתוך חמשה נציגים לפחות שניים יבואו. לגופו הרי אין מקום להתנגד לכך.

לעומת זאת אינני מסכים עם הסיפא שבסעיף ב' יכול הי"ד שלא להיות מנציגי הממשלה.

סעיף ד' יש למחוק.

ש. פרלשטיין:

בסעיף א' יש למחוק את המלים "ובהם שני נציגי הממשלה".

בסעיף ב' יש לכתוב: "ובהעדרם ינהל הישיבה סעיף ד' יש למחוק.

ש. שורש:

לא ייתכן ישיבת מועצה ללא השתתפותם של נציגי הממשלה, ובדוד גם שהי"ד צריך להיות אחד מנציגיה.

ס. אולמרט:

גם אני חושב כי נציג הממשלה חייב להשתתף בישיבות, אולם אין אני רוצה לתת לממשלה את האפשרות להשבית את עבודת המועצה. אם יהיה כתוב במפורש, שבהעדרם נציג הממשלה לא יהיה תוקף לישיבות, ברור שזה לא יהייב את נציגי הממשלה לבוא.

א. תלמי:

הצעתי היא: לא יוכלו נציגי הממשלה להשתתף בישיבה, לא יידחה מושב המועצה כתוצאה מבקשה זו אלא פעם אחת.

ה צ ב' ע ה

הי"ד ב. אבניאל:

סעיף 11 (א) בוגט; (א) מניין חוקי בישיבות המועצה הוא שהצ"ח מספר חבריה;

(ב) לא יוכל לפחות אחד מנציגי הממשלה להשתתף בישיבה, יודיע על כך מקדמם וישיבת המועצה תידחה לעודעם

סעיף 11

נ ת ק ב' ל.

סעיף (ג) בנוסח המוסר: "בראש ישיבות המועצה ישב היו"ר או סגנו, ובהעדרם יבחרו חברי המועצה יו"ר מתוכם - בתקבל.

(הסתייגות לח"כ שורש).

סעיף (ג) כנהצעת החוק - בתקבל.

סעיף (ד) - ההצעה למחקר, - בתקבל.

(הסתייגות לח"כ שורש)

סעיף (ה) כנהצעת החוק - בתקבל.

בזה סיימנו הפעם. בישיבה הבאה נמשיך
בסעיף 12.

היו"ר ב. אבניאל:

ישיבה זו נעולה.

הישיבה נועלה בשעה 13.00